

[Heilesen.]

Jydske Land Kreditforening findes 85 000 landbrugsejendomme, ca. 40 pct. af alle landets landejendomme. Af disse 85 000 landbrugsejendomme lå de 67 pct. inden for lånegrænsen for husmandskreditforeningerne, medens ministerens forslag vil medføre, at tallet forøges til 85 pct. Dette bevirker, at husmandskreditforeningerne får adgang til at belåne ejendomme, der falder helt uden for begrebet husmandsbrug. Jeg må indrømme, at hvis husmandskreditforeningerne er konkurrencedygtige over for andre kreditforeninger, så mangler der ikke nye låneområder.

Den bemyndigelse, som lovforslaget indeholder til boligministeren, hvorved han får ret til fremover at foretage ændringer i de bestående lånegrænser, finder jeg er uheldig navnlig under henvisning til de modstridende interesser, der er kreditforeningerne imellem. Jeg finder, det vil være bedst, hvis der senere skal foretages ændringer i lånegrænserne, at det sker ved et lovforslag, så at de interesserede kreditforeninger kan få lov til og lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger.

Hvad angår forslaget om at give kreditforeningerne adgang til at gøre brug af den nye låneform, som foreslås indført ved lovforslagets afsnit II, balanceforholdet mellem kreditforeningernes pantebreve og kasseobligationer, finder jeg, at denne form for långivning vil skabe et stort usikkerhedsmoment for låntagerne uden at give dem positive fordele; jeg vil mene, at ingen kreditforening vil gøre brug deraf. Men i øvrigt vil jeg give tilslutning til, at denne del af lovforslaget vedtages.

Afsnit III i lovforslaget, som omhandler kreditforeningernes adgang til at yde forhåndslån, vil jeg gerne anbefale.

Thestrup: Som adskillige gange nævnt falder det lovforslag, vi her behandler, jo i 3 afsnit, nemlig husmandskreditforeningernes lånegrænser, balanceforholdet mellem kreditforeningernes pantebreve og kasseobligationer samt kreditforeningernes adgang til at yde forhåndslån.

Lånegrænserne i husmandskreditforeningerne, som omhandles i afsnit I, er jo et spørgsmål, vi adskillige gange har drøftet her i tinget. Efter at en kommission havde

behandlet spørgsmålet, blev der ved en lov af 1952 fastsat nye lånegrænser, nemlig på 18 000 kr. for landbrugsejendomme og 15 000 kr. for parcelhuse. Disse grænser er senere blevet revideret, i 1954 og i 1956, og er nu 30 000 kr. for landbrugsejendomme og 21 000 kr. for parcelhuse.

Nu foreslås her lånegrænserne forhøjet til henholdsvis 39 000 kr. og 28 500 kr., idet ministeren bemærker, at det er overgrænser, som skal gælde, når det almindelige udlånsniveau når op på 50 pct. af vurderingen, hvilket man regner med vil ske inden for en ikke uoverskuelig tid, og idet ministeren lover, at man foreløbig, så længe man kun udlåner til 40 pct. af vurderingen, vil sørge for, at lånegrænserne ligger tilsvarende lavere. Jeg ville finde det rigtigere at fastsætte lånegrænsen efter 40 pct., idet jeg ikke kan se tilstrækkelig begrundelse for den foruddiskontering, som den her nævnte ansættelse jo er, når ministeren, som også foreslået, får bemyndigelse til administrativt at regulere lånegrænserne op i takt med stigningen i kreditforeningernes låsniveau. Jeg har bemærket, at jeg på dette punkt er i overensstemmelse med de anskuelser, som kreditforeningernes stående fællesudvalg har.

Medens jeg ud over det her bemærkede ikke har noget at indvende imod den for landbrugsejendomme anførte lånegrænse, så forekommer det mig, at man er nået lovligt højt op med beregningen af lånegrænsen for parcelhuse, og jeg vil gerne under udvalgsbehandlingen have en nærmere redegørelse for dette, for jeg er helt klar over, at det er et spørgsmål, som bedst egner sig til at diskutere under udvalgsbehandlingen.

Hvad lovforslagets afsnit II angår, kan jeg henvise til realkreditkommissionens betænkning II, kapitel 4. Jeg erkender, at den ændring af renten, der er sket, siden kommissionens arbejde med spørgsmålet begyndte, medfører, at den ændring, der nu ved lovforslaget foreslås, næppe vil få nogen større betydning for tiden; men forholdene kan jo ændre sig. Vi er vel alle klar over, at der kan komme en dag, hvor renten igen vil stige, og jeg vil ikke bortse fra, at der under en stigende rente, en høj rente, kan være en hel del, der taler for, eller en god grund til at have en lovbestemmelse som den her foreslåede.